

ПОРАДИ БАТЬКАМ ВИПУСКНИКІВ

Як зорієнтувати дитину у виборі майбутньої професії?

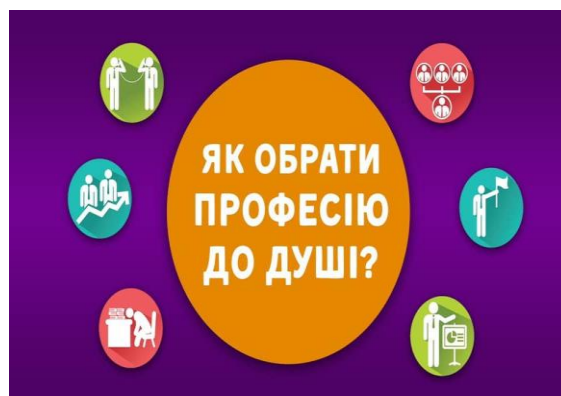
- Інформацію про професійні плани дитини можна отримати тільки в ході відвертої бесіди з нею, ні в якому разі не на бігу. Найкраще завести розмову як би «до слова». При цьому намагайтеся проявляти терпіння, такт і щире зацікавлення;

- Якщо старшокласник не може чітко сформулювати свої плани, треба спробувати зрозуміти, з чим це пов'язано;

- Подумайте разом, чим би хотілося займатися саме вашій дитині. Обов'язково подумайте над тим, як здійснити її мрію.

- Спонукайте дитину довідуватися якомога більше про ту професію, яку хоче обрати. Якщо це можливо, побувайте в тому місці, де, як вона припускає, їй доведеться працювати згодом; поговоріть з людьми, які вже займаються цією справою.

- Звертайте особливу увагу дитини на ті предмети, які потрібні для вступу у обраний навчальний заклад. - Не відкладайте на завтра те, про що можна дізнатися сьогодні. Намагайтеся дізнатися про все: як вступають, як вчать, як влаштовуються працювати після закінчення навчання. Діліться здобутою інформацією один з одним. Це допоможе скласти уявлення про те, що робити далі і покращить ваше спілкування з дитиною.

Інформація для батьків

*«Ми не завжди можемо створити
майбутнє для нашої молоді,
але ми завжди можемо створити
молодь для майбутнього»
Франклін Рузвельт, 32-й президент США*

Батьки відіграють дуже важливу роль у знайомстві дитини зі світом роботи та поняттям про кар'єру. Батьківська підтримка та зацікавленість до процесу вибору професії дитиною особливо важливі, коли підліток робить перші кроки на шляху до майбутньої кар'єри. Як Ви можете допомогти дитині цьому важливому та цікавому виборі?

1. ФОРМУЙТЕ ГОТОВНІСТЬ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ ЗМАЛКУ.

Сучасні психологи вважають, що профорієнтацію дитини батьки мають здійснювати ще з дитячого садочка. У цей час у дитини починає формуватися мотивація до праці. Допомагайте дитині отримати інформацію про різні професії з моменту, коли це її цікавить. Дуже добре, якщо дитина ще до закінчення школи дізнається, що таке робота, наприклад, попрацює на канікулах і заробить власні гроші.

2. ДОПОМОЖІТЬ ДИТИНІ РОЗІБРАТИСЯ В ЇЇ ІНТЕРЕСАХ, ЗДІБНОСТЯХ ТА НАВИЧКАХ.

Підлітковий вік називають “критичним”, “перехідним”. У цей час підліткам властиві сумніви в собі, їм може бути важко розібратися в своїх здібностях, рисах характеру і вміннях для того, щоб обрати фах. Допомогти в цьому може тестування на виявлення психологічних настанов, цінностей та навичок. Рекомендуємо батькам пройти тестування разом із дитиною, адже діти часто бояться негативної оцінки їхніх здібностей чи знецінення свого Я і відповідають нещиро або формально. Варто обговорити з дитиною результати тестування, пояснити, що тест – це лише інструмент (який не має сприйматися як контрольна робота в школі), на нього не буває правильних чи не правильних відповідей, його призначення – допомогти підліткови краще розібратися в собі та зрозуміти світ праці й професій. Можна разом із дитиною отримати пораду у професійного консультанта, який допоможе їй усвідомити свої сильні сторони.

3. ДОПОМОЖІТЬ ЗРОЗУМІТИ РИНОК ПРАЦІ ТА РОЗІБРАТИСЬ У СВІТІ ПРОФЕСІЙ.

- Разом із дитиною проаналізуйте вимоги, які поставлено до конкретних професій.
- Знайдіть професіоналів у напрямку, який цікавить дитину, і влаштуйте зустріч, спілкування.
- Дуже корисною для дитини може стати екскурсія на роботу батьків, друзів батьків або родичів, яка дасть змогу зрозуміти їй сутність тієї чи іншої професії. Після того варто обговорити з дитиною, що їй сподобалось, що ні. Загалом, заохочуйте дитину ставити Вам питання про Вашу кар'єру, професійний вибір та шлях.
- Організуйте відвідування виробництва чи навіть короточасну практику, що можна зробити, звернувшись до відділів профорієнтаційної роботи в центрах зайнятості, де відбувається багато різних профорієнтаційних заходів.

·Відвідайте з дитиною ярмарки вакансій.

·Проаналізуйте разом із нею інформацію про професії, ринок праці, відповідність особливостей характеру, здібностей дитини вимогам професії, спрогнозуйте: Чого сподіватися, якщо обрати певну професію? Які витрати і зусилля будуть потрібні, щоб оволодіти нею? Чи легко буде знайти роботу? Які зусилля потрібні, щоб побудувати кар'єру?

4. ДОПОМОЖІТЬ ДИТИНІ РОЗВИНУТИ НАВИЧКИ, ЩО СТАНУТЬ У НАГОДІ У ПОБУДОВІ КАР'ЄРИ, НЕЗАЛЕЖНО ВІД ТОГО, ЯКУ ПРОФЕСІЮ ВАША ДИТИНА МАТИМЕ В МАЙБУТНЬОМУ.

Швидкий розвиток технологій сьогодні постійно змінює світ праці та впливає на велику кількість професій (багато з них зникає і виникає багато нових). Експерти зазначають, що навіть диплом найкращого університету сьогодні не може гарантувати успішну стабільну кар'єру. Тож як Ви можете допомогти Вашій дитині підготуватись до того, щоб бути реалізованою на ринку праці майбутнього? Варто розвивати у дитини навички можливостей широкого застосування своїх здібностей та умінь, які знадобляться у будь-якій професії та будуть корисними завжди, незалежно від того, як швидко вимоги професій змінюватимуться під впливом розвитку технологій. До таких навичок належать:

- уміння вирішувати проблемні ситуації і знаходити рішення для непередбачуваних труднощів;
- гнучкість та адаптивність;
- здатність швидко навчатись новому;
- уміння ефективно розпоряджатися власним часом;
- наявність лідерських якостей; ·уміння працювати в команді;
- розвинені навички міжособистісного спілкування;
- володіння іноземними мовами;
- критичне мислення;
- креативність.

Ці навички – основа постійного подальшого розвитку людини, її здатності засвоювати нові знання та компетенції й успішно адаптуватись до змін на ринку праці упродовж усього життя. Як розвинути ці навички в дитини? Заохочуйте її брати активну участь у соціальній, спортивній, творчій діяльності уже в шкільні роки; вивчати іноземні мови; бути активним учасником позаурочних заходів; брати участь у програмах академічного обміну; здобувати досвід роботи під час канікул (чи то літня робота, стажування або волонтерська діяльність).

5. ДЕТАЛЬНО РОЗГЛЯНЬТЕ РАЗОМ ІЗ ДИТИНОЮ ПРОПОЗИЦІЇ РІЗНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ І УМОВИ НАВЧАННЯ В НИХ.

·Допоможіть дитині у пошуку інформації про різні навчальні заклади та академічні програми. Проаналізуйте разом правила вступу, умови навчання, рівень акредитації вишу, репутацію факультету та якість викладання

·Відвідайте разом День відкритих дверей. Це надасть Вам та Вашій дитині можливість отримати багато корисної інформації про навчальний заклад, умови вступу, його культуру, навчальну програму та поспілкуватися з викладачами.

·Поспілкуйтесь із вчителями Вашої дитини.

·Обговоріть фінансування освіти, оскільки в цьому, очевидно, дитина потребуватиме найбільшої допомоги від Вас.

6. ДОПОМОЖІТЬ СКЛАСТИ РЕЗЮМЕ ТА ПІДГОТУВАТИСЬ ДО СПІВБЕСІДИ.

·Перевірте резюме та супровідний лист Вашої дитини, виправте помилки, відверто їх прокоментуйте

·Допоможіть підготуватись до співбесіди, відпрацюйте з дитиною відповіді на найбільш відповідні запитання у формі репетиції-співбесіди.

·Підтримайте дитину, вислухайте її хвилювання та побоювання, дайте пораду.

7. ДОПОМОЖІТЬ ЗНАЙТИ ВИРОБНИЧУ ПРАКТИКУ, СТАЖУВАННЯ АБО ВАКАНСІЮ ВОЛОНТЕРА.

Що раніше Ваша дитина почне знайомство зі світом праці, то більш поінформовані та зважені рішення вона зможе приймати щодо побудови власної кар'єри. Допомагаючи дитині у виборі професії, уникайте крайнощів. Намагайтесь не тиснути на дитину при здійсненні вибору. Радьте, висловлюйте власну думку, давайте оцінки судженням, але вибір – справа дитини. Уникайте й іншої крайності – залишити дитину сам на сам із вибором. Діти потребують допомоги, поради. Орієнтуючись у світі знань, вони ще недостатньо орієнтуються у дорослому професійному житті

РЕКОМЕНДАЦІЇ БАТЬКАМ

1. Якщо ваша дитина й досі не вирішила, ким хоче бути, допоможіть їй виявити, до чого в неї найбільше лежить душа: «гуманітарій» вона чи «технар», творча особистість чи прагматик. Не можете визначити самотужки — скористайтеся послугами психолога або спеціаліста з профорієнтації при центрах зайнятості.
2. Не бійтеся, якщо вибір вашої дитини випаде на неprestижну, непопулярну чи неінтелігентну професію. Якщо, наприклад, ваш син марить автомобілями, то, можливо, краще дозволити йому здобути фах автослюсаря чи автомеханіка. Адже коли людина займається улюбленою справою, вона завжди досягає успіху. І цілком імовірно, що в майбутньому ваш син стане власником автосалону і буде безмежно вдячний вам за те, що ви не зробили його юристом, може й непоганим, але байдужим до своєї роботи.
3. Інформацію про професійні плани дитини можна одержати тільки в ході відвертої розмови з нею, ні в якому разі не на бігу. Найкраще завести розмову ніби «до речі». При цьому намагайтеся проявляти терпіння, такт і щире зацікавлення.
4. Якщо старшокласник не може чітко сформулювати свої плани, треба спробувати зрозуміти, з чим це пов'язано.
5. Корисно запропонувати дитині попрацювати на осінніх або зимових канікулах, вибравши якесь конкретне заняття.
6. Якщо Вас засмучує професійний вибір дитини, не відмовляйте його і не забороняйте йому щось категорично. Намагайтеся з'ясувати, на чому ґрунтується його вибір.
7. Якщо старшокласник тільки мріє, а нічого не робить, треба допомогти йому скласти конкретний план, обговоривши, скільки часу у нього є і що необхідно встигнути.
8. Допоможіть своїй дитині підготувати «запасний варіант» на випадок невдачі на обраному шляху. Немає проблем у тих мам і тат, чії діти з ранніх років мріють про кар'єру лікаря, космонавта чи юриста і з завзятістю вивчають підручники, готуючись до вступу у ВУЗ. Втім, за запевненнями фахівців, таких дітей менше, набагато більше тих, у кого вибір професії викликає серйозні сумніви і труднощі. Що робити батькам у такій ситуації? Розгорнути серйозну профорієнтаційну роботу! Причому питання про те, куди піти вчитися, краще починати вирішувати ще у 8-9-му класі.